

THORØHUSE POSTEN

1. AUGUST 2009

NR. 14

En sommerdag i Thorøhuse 2009

DEADLINE TIL NÆSTE AVIS: D.15.10.09
THORØHUSE POSTEN SPONSORERES AF BYLAUGET

Ansvarshavende

Redaktør:

Hanne Yderstræde
Jacob Gades Vej 21
Tlf. 6471 1008 / 3028 1008
Hanne.yderstraede@privat.dk

**Reporter/
Teknisk konsulent:**

Tony Christensen
Bådstræde 3

Gulvprojektet i forsamlingshuset

Her efter den lille avis er udkommet er der sket en række tiltag omkring gulvprojektet. Forsamlingshusets bestyrelse havde ikke ved den sidste avis' udgivelse drøftet den nærmere planlægning af projektet.

På nuværende tidspunkt har der d. 27. juli jf. opslag på pælene, været afholdt infomøde i forsamlingshuset, hvor tovholdere på projektet har redegjort nærmere for planerne, tidsforløb mv. Det er bestyrelsens håb, at så mange som muligt stiller sig til rådighed, og det skal allerede nu bekendtgøres, at forsamlingshuset på et eller andet tidspunkt kvitterer med en fest

mvh.

Jeppe

KARTOFLER:

Oldermanden er stoppet med kartoffelsalget, men han vender skam tilbage lige om lidt, med **BILLIGE og GODE KARTOFLER**, bragt til døren, hvis du ikke selv orker at hente dem. Han gir gerne en øl og en lille cigar til de der selv henter. Salget starter omkring 1. september.

Den tidligere artikel i Thorøhuse Posten om Oldermandens overtagelse af sukkerfabrikken med henblik på salg af viagra, skulle selvfølgelig blot ses som en spøg. Beklager meget hvis nogen har læst det anderledes.

Hanne

"Gammelodde"

Dette er andet af flere indlæg om "Gammelodde", idet der er mange spændende ting at fortælle fra denne lokalitet; "Odden" er en selvstændig matrikel 1b. Thorø Ø, Kjærum Sogn på 3038 m².

Meget havde set anderledes ud på Thorø i dag, - hvis!

Grev Frederik Frijs til baroniet Juellinge og Harald Plum i 1917 havde haft held til at købe den 3,1 km² pragtfulde *Hallands Väderö* i forening, købet blev imidlertid ikke effektueret, da øen var Klostergods, der ikke måtte sælges på dette tidspunkt.

I stedet købte Harald Plum samme år Thorø, på anbefaling af hans bror Niels Munk Plum, boende på Haraldsgave ved Bagsværd (farfar til Camilla Plum!), han havde været på besøg i Assens og fra toget havde han beundret Thorø med erindring om minder fra deres barndom, hvor de mange gange havde besøgt øen med familien.

Købsprisen for Thorø i 1917 var 60.000 kr., hvilket svarer til 1.770.000 nutidskroner.

Begyndelsen til en ny tid for Thorø var hermed indledt med mange særegne tiltag og byggeaktiviteter, især i de "*brølende tyvere*" foregik der særprægede ting på den 0,6 km² store ø og dermed også på "*Gammelodde*".

Under 1. verdenskrig 1914 – 18, sejler den engelske ubåd E.13 på grund sydøst for Saltholm den 18. august 1915 kl. 23.12 grundet en kompasfejl.

Englænderne anmoder den danske marine om at skærme dem af i deres sårbare situation, hvilket bliver afslået begrundet i Danmarks neutralitet.

Den 19. august kl. 09.28 bliver ubåden angrebet af 2 tyske torpedobåde G 132 og G 134 i et angreb, der varede 3 min., i denne massakre dræbes 15 engelske marinesoldater ud af besætningen på 30 mand.

Vraget blev bragt til Holmen for opbevaring og 6 år efter bliver ubåden efter aftale med englænderne solgt til ophugning den 14. december 1921 til firmaet Petersen & Albeck, der var specialister i ophugning af skibe og togmateriel.

På et tidspunkt herefter køber Harald Plum ankeret fra ubåden nævnes skal at tårnstigen herfra havner i Farum Biograf til brug i operatørrummet).

I 1926 får Harald Plum udvirket et mindesmærke som opsættes på "*Gammelodde*".

Af selve opstillingen fremgår det, at det dels er et mindesmærke over 1. verdenskrig, idet der på en af stenene er mejslet teksten "**Verdenskrigen 1914 – 1918**" og dels er mindesmærke for den engelske ubåd E.13, idet der på en anden sten er mejslet: **den engelske kongekrone** og teksten "**H. M. SUBMARINE E13**" samt at **omtalte anker** er placeret over denne sten (se billede). (**H. M.** ~ *His Majesty's S...*)

Den 2. juli 1926 blev mausoleet inde på Thorø indviet med deltagelse af flere gejstlige personer, om formiddagen den 3. juli 1926 bliver omtalte mindesmærke afsløret med deltagelse af den skrivende verdenspresse både fra Danmark og England.

Om eftermiddagen afsløres kolossalmonumentet "*Thors kamp med Jætterne*" med 300 prominente gæster indbudt og kulturprofessor Hans Brix som hovedtaler ved afsløringen.

I årene herefter sker der det besynderlige, at mindesmærket bliver brudt ned og stenen med teksten "**Verdenskrigen 1914 – 1918**" samt **ankeret fra ubåden** bliver placeret op ad østgavlen på "*Fiskerhuset*" (vist på et tidligere billede), dette for at give plads til "*The Hotchkiss Revolving Cannon*", der blev brugt til saluttering, mere om dette senere.

Mysteriet for mig består i, hvorfor blev mindesmærket brudt ned, var det ikke godkendt fra "*højere sted*" at anbringe et sådan mindesmærke eller ligger der andre ting til grund?

Kender nogen svaret på dette!

Som noget absolut unikt vises billedet med det intakte mindesmærke fotograferet inden det bliver nedbrudt, det kan være det eneste eksisterende billede der findes.

Billedet er taget med et Kodak No. 1 A Pocket, et klapkamera med bælg til 6 cm x 9 cm negativer, produceret 1926-32 i Canada. ("Fiskerhytten" anes til højre i billedet) Billedet er taget af og foræret mig af Sven Sørensen (98 år), han var bosat i Assens indtil 1948. Han fulgte begivenhederne på Thorø, og har foreviget dem med mange unikke fotoer, især dette.

Lokalhistoriker
Esben Brage

HUGGEHUS-PROJEKTET ER SLUT.

Styregruppen for Huggehuset har primo maj sendt et forslag til Kolonierne om, at der etableres ca. 7 kvm. i form af et nybygget baghus.

Dette er afvist. Sælger meddeler, at det er et ultimativt krav, at det bliver inde i huset og der, hvor de har planlagt det. Dvs. et af de 2 gavlvinduer ændres til en dør ind til det rum, som de vil lave.

På den baggrund har styregruppen i enighed besluttet, at så vil vi ikke købe huset. Vi synes, at det krævede rum med denne placering reducerer husets brugsværdi så meget, at det er uklogt at købe.

Vi har meddelt, at vi afstår fra salget på de tilbudte betingelser. Samtidig har vi opfordret til, at sælger revurderer betingelserne. Om de helt kan undvære de 7 kvm. I så fald er vi fortsat interesserede.

Sikkerhedsnettet for at købe huset er jo, at det evt. skal kunne sælges igen. Med en "gratis lejer" i huset vil det være svært at sælge. Dermed vil en større renovering af huset og indretning ikke kunne tjenes hjem igen i tilfælde af et evt. salg. Hvis der om nogle år ikke er tilstrækkelig tilslutning til projektet, kan det jo blive en nødvendig beslutning.

Tak til alle, som har støttet projektet økonomisk.

Tak til medlemmerne af styregruppen, som har arbejdet med sagen.

Mvh. Palle Isaksen

Kørum-Sønderby lokalarkiv Journal nr. 1989/37 A.

279

Afskrift fra Saltofte Bylags Protokol fra 1883- 1987.

Følgende er ordret afskrevet fra indledningen af protokollen:

Efter forudtagne Bestemmelser mellem Bymændene i Saltofte blev

den 4 Marts 1883 vedtaget følgende Bestemmelse over Bortleien af det af Byen tilfælles hørende saakaldte Dreiet og Fiskemaen saa at disse bortleies fra 1 April 1883 paa følgende Vilkaar.

- 1. Leierne forpligter sig til at være ansvarlig for at ingen Kreaturer gaar til Skade paa de tilgrændsede Jorder.*
- 2. Ligeledes forpligter Leieren sig til at holde Hegn over det saakaldte Ør hvis den tilstedende Eier fordrer det.*
- 3. Bymændene forbeholder sig Ret til at skjære Torv på Dreiet der er nødvendig til at vedligeholde Rygningerne paa deres Bygninger samt al Kjørsel som af disse fornødent gjøres til Grus og Sand.*
- 4. Leierne maa finde sig i at Behøerne af Assens har ret til at Hente Grus og Sand ved Stranden uden at skade Græsningen.*

5. *Fra første April 1883 er i Dag Dreiet bortleiet til Fisker
Lars Jørgen Hansen af Thorøhuse for et Tidsrum af 6 Aar til
den 1 April 1889, for en aarlig Leie af 40 Kr aarligt,
som erlægges hvert Aar 1 April, første gang ved Tiltrædelsen
ogsaa fremdeles.
I Tilfælde at Leien ikke betales til den Tid er Leien strags
opsagt til Fratrædelse.*
6. *Ligeledes bortleiedes Fiskemaen til samtlige Fiskere i
Thorøhuse som ønsker at tage Del deri til Tørreplads for
Deres Redskaber for samme Tidsrum som Dreiet for
24 Kroner aarligt.*
7. *Saaledes blev denne Kontrakt uetaget og underskrevet
saavel af Eiere som Leiere.*

*Saltofte den 4 Marts 1883
som Leier
Lars Jørgen Hansen*

Protokollen er afskrevet og bearbejdet i
vinteren 2006-07; Heraf vises første side.

Esben Brage

TIL SALG.

Vi har forskelligt til salg.

Bl.a. et lille hvidt spisebord med 4 hvide stole, et gammelt og smukt lille sort skrivebord, en dobbeltseng, helt enkelt i træ, og sikkert meget mere når vi får ryddet op !!!

Kontakt os hvis det har interesse, på tlf. 64711008 eller 30281008

Bjørn & Hanne

Jeg stod en dag og kiggede ud på gaden og fik en dejlig oplevelse. Midt på vor hovedgade spankulerede 3-4 høns på vej mod nord. Det var en pudsigt oplevelse, Hønsene gik målrettet i strækmarch mod Falkners Gård.

Senere på dagen mødte jeg den stolte ejer, Brian (Bager), med ordene: *Jeg indberetter dig til myndighederne for løsgående høns uden nummerplader.*

Brian Bager svarede grinende, at det ikke var nødvendigt *jeg har allerede fået et anonymt brev med en klage.*

Nu troede jeg, at Brian tog gas på mig----- Men det er ganske vist, der er blevet klaget!!!!

Gunnar.

Jeg er en stor beundrer af flotte fugle- biler- både og naturligvis damer.

Først i maj måned så jeg 2 flotte Traner flyve lavt hen over Drejet mod Thorø.

Det er første gang jeg har set dem på Fyn og det er jo glædeligt. Tranen er 114 cm høj og vejer ca. 5,5 kg.

P.S. Jeg har også set mange flotte af de andre kategorier.

Gunnar

I forlængelse af mine små historier i dette blad om sejlads, er jeg kommet til den konklusion, at jeg må have et større "skiv". Som Olga siger: får du dette skib, så er der da flere master at brække og mange flere sejl du kan flænse. Hvilken sarkasme----- og så netop lige om mig.

Nej, bare rolig-- jeg vil blot spørge læserne om de kender dette dejlige skib og dets historie.

Jeg har netop købt det (altså billedet af det) for 200,00 stærke danske kroner af 2 damer som lige er flyttet fra Assens.

På oliemaleriets forside står der følgende oplysninger.

SIGRID ført af Kapt. P.J.Pedersen og det er indrammet af Fris Pedersen Rammefabrik i 83.

Kender nogen historien om dette dejlige skiv, så giver jeg en skibsøl.

Gunnar Jacobsen

Lidt om dilettant og revy I Thorøuse i halvtredserne.

Da vi nu i tre sæsoner havde fået et indblik i den nye retskrivningsordning, og havde hørt om Sokrates og lidt om de mere moderne forfattere, så var vi nogen der begyndte at tænke på dilettant og revy. Det var Niller (sølvsmed Niels Jensen) der var foregangsmand, han var formand for gymnastik og idrætsforeningen i Thorøuse, og det var en mand med mange gode ideer, han var ikke selv den store kunstner på scenen, men gjorde en virkelig god indsats udenfor, det var ham der skaffede dilettantstykkerne, det var i øvrigt også ham der valgte dem, men sådan er det jo stadigvæk hvis noget skal lykkes, så må der ikke være for mange til at bestemme.

Repertoiret var meget bredt og strakte sig fra det mest primitive til Soyas Parasitterne, hvor Anna og jeg havde hovedrollerne, senere i livet har det undret mig meget, at vi turde gå i gang med en sådan opgave, men Niller havde valgt, så det var bare at gå i gang, det var i øvrigt en stor og gribende oplevelse, vort publikum var ikke særligt kritisk, der var heller ikke den megen forskellig underholdning den gang, så der blev bakket op når vi optrådte i forsamlingshuset.

Prøverne forgik rundt i hjemmene på skift, og der blev serveret kaffe og brød, aldrig spiritus, midlerne var små for os alle sammen.

Næsten sideløbende med dilettant arbejdede vi med revy, det var meget morsomt i særdeleshed for os selv .

Det var primært Oskar – Harry og jeg selv der stod for teksterne, som Poul Kastrup skrev ned på maskine, Poul havde været i handelsslære, og havde lært den for os andre svære kunst at skrive på maskine.

Disse forfatter og skriveaftener foregik også i vore private hjem, det blev ofte sent for det var ustyrligt morsomt, og derfor svært at holde op.

Teksterne handlede altid om episoder der var foregået af eller blandt den lokale befolkning, og der var nok at tage af, den gang var der jo plads til folk der adskilte sig lidt fra normen, og derfor foretog sig ting der kunne være morsomme at gengive.

Der blev kørt efter en temmelig fastlagt plan, hvor det meste foregik med sang på kendte melodier, så var der monolog, som ikke altid var hjemmelavet, og så var der en dialog næsten altid med Harry og Oskar, som i øvrigt var hovedkræfterne.

Vi må ikke glemme vore piger der nok var de vigtigste indslag i revyerne, pigerne var i reglen Lis Kastrup – Anna Lund – Inge Pedersen (Ejnars Inge) Birthe Jensen (Bukkebruses kone), der var flere , men knap så faste.

En af de ældste deltagere var (Vor Laus) fiskehandler Lars Hansen, ham havde vi meget sjov med, han havde det med at læspe lidt, og det gjorde vi så grin med, vi var jo unge og ubetænksomme. Når Lars var på scenen så var det i regelen med historier han kunne efter hukommelsen, han kunne ikke lære en tekst udenad, hans historier var til gengæld mange af, og de vakte altid jubel.

Der var engang vor Lars ville synge på scenen, Lars skulle stå på scenen og mime, og jeg skulle stå ude i kulissen og synge, så pludselig standsede Lars det og råbte ud til mig, at jeg skulle holde min kæft, for det jeg sang passede ikke til melodien, der var lidt uoverensstemmelse mellem Larses mimen og min sang, så det måtte stoppe til stor jubel hos publikum, det var i øvrigt sangen "Han er lige gået op til fru Jansen".

Der var naturligvis mange flere der deltog end de ovennævnte, men dels var det i mindre roller og var dels til stor hjælp med alt det praktiske.

Revyen sluttede altid med en sang hvor alle deltagere var på scenen, det var også en selvforfattet, og altid en meget festlig melodi..

Det var sådan i meget korte træk hvordan det foregik den gang.

Chr. Lund.

I sidste nummer sneg der sig en fejl ind i indlægget fra Chr. Lund om erindringer fra det gamle Thorøhuse. Daværende sognerådsformand hed Henrik Jensen, og ikke som skrevet, Henrik Nielsen. Vi beklager fejlen. Hanne

SNAPSELAUGETS BUSTURE TIL TYSKLAND

Den sidste tur som var arrangeret af snapselaugets med Lene Poulsens bus til Tyskland, fik meget få tilmeldinger.

Vi måtte derfor aflyse turen, og hvis ikke tilmeldingerne fremover bliver flere, stopper vi med at arrangere tilsvarende ture.

Vi vil dog gerne give det en sidste chance, og opfordrer derfor jer, kære læsere, til at tage med på den næste tur, som altså bliver den sidste, hvis ikke der er tilmeldinger nok.

Det bliver en "juletur" **SØNDAG D. 8.11.09 KL. 10.00**. Mere om turen i næste avis, men sæt dagen af allerede nu.

Vi har det faktisk sjovt når vi tager på disse ture til det tyske, og turene er ikke kun for pensionister....

DER ER PLADS OG SMAGSPRØVER TIL ALLE.

AFFALD:

Som mange sikkert har bemærket, og været kede af, har Assens kommune fjernet den grå affaldsbeholder, der i årevis har haft fast plads ved busholdepladsen på Saltoftevej.

Beholderen har bl.a været flittigt brugt til affald, samlet op i vores smukke natur. Det er meget prisværdigt, at nogen har en plastpose med i lommen, og samler op hvad andre smider i naturen. En **STOR TAK** for det.

Thorøs gæster har også brug for at komme af med papir og lignende, men nu må vi desværre nøjes med en lille ispapir-beholder. Det er hvad bylauget er kommet igennem med hos kommunen.

Den grå beholder er fjernet pga **misbrug til husholdnings- og haveaffald**. Byen har stadig de to grå affaldsbeholdere ved forsamlingshuset, beregnet til turister.

Bylauget opfordrer til, at det respekteres at det er til dette formål, så de kan få lov til at blive stående.

Margrethe

SÅ KOM DER ROLLS ROYES TIL BYEN...

En dejlig lørdag formiddag stod vi nogle stykker og nød synet af de smukke gamle biler som kørte gennem svinget i Thorøhuse, vinkende og glade tog vi imod dem, og det var et skønt skue.

Men pludselig, midt i kortegen med de smukke gamle biler, dukkede der en hvid og godt nok ældre.... Ford frem. Hvem andre end Poul Kastrup sad bag rattet og vinkede til os alle da han kørte forbi:

Lokal Thorøusers` Forfatter debut.....

Efter omkring 1½ års research, dels lange vandringer på Thorø, samt lange gode snak med lokale folk i Thorøhuse, er jeg ved at lægge "sidste hånd" på min bog om Thorø og Thorødrengene, der udgives på forlaget Ragnarock.

Bogen "*Thorødrengene*" er en skildring af Københavnerdrengenes oplevelser i 50`erne og 60`erne på "Svaghørnskolonien" Thorøgård på Fyn, ved Assens.

Forfatteren tilbragte adskillige ophold på Thorø i sin skoleopvækst fra sit 9 til 13 år.

Det er disse oplevelser på godt og ondt, fra en "kolonikultur" som næsten er glemt, videregives for eftertiden.

En hudløs ærlig socialdokumentarisk skildring af en børnekultur og dens hårde vilkår, på en lille ø i Lillebælt, langt fra hjemmet i København.

Bogen udkommer **lørdag den 7 November**, og i den anledning vil der være en åben reception i vort forsamlingshus (hvor skulle man da ellers være,) hvor bogen "*Thorødrengene*" vil blive præsenteret over et lille glas og lidt mundgodt, samt en let musikalsk anretning, hentet fra bogen.

Min forelægger og jeg, håber I alle her i Thorøhuse vil møde op denne lørdag i November og kaste glans over denne begivenhed. Da jeg for nogle år siden udgav CD Thorøhuse spillemændene, fyldte I forsamlingshuset til bristepunktet, det håber jeg I vil gentage også denne gang, min bog handler jo også om folk i Thorøhuse rent historisk, det kan vel næppe være mere lokalt og aktuelt. Der vil være mulighed for at købe bogen på denne dag som første udgave ligesom forfatteren gerne signerer denne, dersom man ønsker det.

Prisen på bogen er ikke fastlagt endnu, men det er forfatterens ønske, at holde prisen under 100 kroner.

Så kære medborgere i Thorøhuse, i er hermed inviteret til bog-reception **LØRDAG DEN 7 NOVEMBER KL. 13,30** og et par små timer frem, i forsamlingshuset, der i øvrigt også præsenterer det "nye gulv" samt en ny Scene.

Sæt et kryds i kalenderen.....**7 November.**

På forhåbentlig gensyn

*Forfatteren
Kolonidreng nr. 45
Tony.*

Forfatteren med sine kilder: Lilly og Ingrid.

Nyt fra Thorøhuse bylaug.

Siden generalforsamlingen i marts måned har vi haft et møde, hvor den nyvalgte bestyrelse konstituerede sig. På grund af stort arbejdspress, ville Niels gerne af med formandsposten og Bolette trådte i stedet indtil næste valg. Lilian fortsætter som kasserer og Bolette som sekretær.

Vi drøftede stort og småt:

Landdistriktpuljen, som Anja Knudsen i Assens Kommune repræsenterer. Vi vil søge nogle midler til fornyelse af Thorøhusebogen.

Assens Kommune: Kommunens affaldsspand ved stoppestedet udskiftet til papirskurv. Læs indlæg andetsteds. Smag for Assens arrangement med vandretur på Thorø medførte mange biler på Drejet. Vi mangler p-plads til byen. Tages op med Miljø og teknik igen. Kablet under broen hænger dårligt fast. Det evindelige problem med brandbiler og ambulance til Thorøhuse tages op igen med kommunen.

Rebstige til gyngerne: Pernille er tovholder. Henrik, Rasmus og Brian hjælper. Skilte med "på eget ansvar" laves og opsættes.

Henstilling fra Henrik Ullum, om at tage hensyn til vindretningen, når man brander Skt. Hans bål af, så det ikke generer beboerne i nærheden.

Lokalplanen: Hvad må man med hensyn til både i Fiskemaen. Spørgsmålet tages med til møde med Teknik og Miljø.

Pæle i dybet: for tiden er der et par ledige. Henvendelse til Keld Mogensen: 40 82 00 30.

Hughusgruppen: gruppen er lukket og garagen bliver solgt til beboere.

Skat af fælleslodden på Fiskemaen: Tony har klaget over sin ejendomsvurdering og har fået forklaring om, at fælleslodden var med i vurderingen. Vi venter spændt på udfaldet af sagen, da den kan have betydning for mange.

Fælleslodden: Efter sommerferien kontakter vi Lennart Hansen fra landmålerfirmaet LIFA for at se om vi kan få styr på Fælleslodden.

Thorøhuseposten: For at få dækket bylaugets udgifter til Thorøhuseposten, som er på ca. 6000,-kr. årligt, har vi tænkt os at tegne annoncer med de lokale selvstændige. Bolette tager kontakten efter ferien.

De kommende møder i Thorøhuse Bylaugs bestyrelse bliver 2 uger før Thorøhusepostens deadline.

TELEFONLISTE OVER BESTYRELSEN SES PÅ BAGSIDEN

Bolette

Rettelse til referat af generalforsamlingen i Thorøhuse Bylaug:

Jørgen Overgaard er citeret for en udtalelse under debatten om huggehuset.

Det var ikke Jørgen Overgaard, da han var ude at rejse på den dato. Jeg har skrevet Jørgen i min kladde, så det må nok være Jørgen Jensen. Beklager fejlen.

Referanten Bolette Eggers.

TELEFONLISTE

BYLAUGET:

FORMAND:	BOLETTE EGGERS	64712674
KASSERER:	LILLIAN JENSEN	62623721
SEKRETÆR:	BOLETTE EGGERS	64712674
MEDLEM:	NIELS NIELSEN	64714661
MEDLEM:	MARGRETHE VESTERGAARD	64713868
MEDLEM:	TONY CHRISTENSEN	63710274
SUPPLEANT:	BRIAN MYNTMANN	64712097
SUPPLEANT:	HENRIK ILLUM	59656514

FORSAMLINGSHUSET:

FORMAND:	PREBEN PETERSEN	64711751
KASSERER:	JOHNNI JENSEN	64713651
SEKRETÆR:	JEPPE NIELSEN	64711053
MEDLEM:	PAULA LUND-JENSEN	35133609
MEDLEM:	OLE NIELSEN	64711044
MEDLEM:	FINN NIELSEN	
MEDLEM:	ANJA LARSEN	64713342
SUPPLEANT:	EVA CHRISTENSEN	64712876

FORSAMLINGSHUSET OG BYLAUGET:
www.thoroehuse.dk